

Anand 22 467 / 14710
205

ISAM 1/61.

ZIEER GEHEIM.
exempl.no.: 2

VERKORTE INLICHTINGEN. SAMENVATTING.

GM/2446-0023.

Hollandia, 6 januari 1961.

Distributie: Commandant Strijdkrachten in NNG: ex. 1 - 5 - 7.
Hoofd Marine Inlichtingendienst : ex. 2 - 3 - 4.
Hoofd Marid VI NNG. : ex. 6.

82. Troepensterkte en -verplaatsingen ADRI (t/m 8 december 1960)

KODAM 1/ISKANDAR MUDA (Militair gewest Atjeh).
Cdt.: Kol. JASIN.

TV

In vorige ISAM werd melding gemaakt over de cdo-overdracht van KODAM 1 van Kol. SJAMAUN GAHARU aan Brig.Gen. SUPRAPTO. Volgens een Indonesisch persbericht is thans Kol. JASIN (dzz. onbekend) benoemd als opvolger van Kol. SJAMAUN GAHARU. Vermoedelijk is Brig.Gen. SUPRAPTO dus tijdelijk cdt. geweest.

KODAM 2/BUKIT BARISAN (Militair gewest Nrd. Sumatra).
Cdt.: Kol. DJALIN GINTING.

ce. onder
Irian
TV

Medio november vertrok het bataljon 324/Siliwangi a/b van de "MALAYAFIR" van Djakarta naar KODAM 2. Het bataljon dat tot 7 RI behoort en uit 926 man bestaat, had als standplaats Djakarta en zal mogelijk bataljon 325 gaan aflossen, dat sedert juni 1960 deel uitmaakt van RTP 01/SLW.

Volgens een melding zouden in september de troepen van het "papua-bataljon" te Pagarasapu (?) aan het muiten zijn geslagen. Vermoedelijk betreft het hier een klein onderdeel van de "cio Irian" dat bewakingsdiensten verricht in Sumatra.

Volgens een Indonesisch persbericht vond medio oktober de cdo-overdracht van RTP 01/SLW plaats van Lnt.Kol. DARSONO aan Lnt.Kol. SUPARDJO (dzz. bekend als cdt. 10 RI).

Eind oktober vertrok de Mobrigracie 5150 uit Semarang naar KODAM 2. De cde die zou worden ingezet in Oost-Atjeh, werd het laatst (in oktober 1959) getraceerd in Bantepao (Celebes). De mogelijkheid bestaat, dat Mobrigracie 5150 deel uitmaakt van het Mobrighbataljon 307.

KODAM 3/17 AUGUSTUS (Militair gewest Midden Sumatra).
Cdt.: Kol. SURJO SUPERO.

Medio oktober vertrok het bataljon 446 onder cdo. van Kapt. SUKAMTO a/b van de "MALAYAFIR" naar West-Sumatra ter aflossing van het 452 bataljon. Bataljon 446 (613 man) keerde in juni 1960 in KODAM 7 terug en wordt thans voor de derde maal in Sumatra gedetacheerd. Het bataljon 452 bevond zich sedert januari 1960 in KODAM 3. Verder maakten van de aflossing deel uit: een peleton HAR en 1 regu geweer makers ter sterkte van 21 man. Medio november volgde de rest van bataljon 446 (63 man) samen met het bataljon 441 (653 man); beiden stonden onder bevel van Lnt. Kol. HADJONO.

Bataljon 441 heeft mogelijk bataljon 442 afgelost (725 man). Dit laatste genoemde bataljon dat sedert november 1959 in KODAM 3 werd gedetacheerd, keerde medio november a/b van de "BERAU" naar KODAM 7 terug (standplaats KUDUS).

Zoals dzz. reeds eerder bekend was, zou in de loop van 1960 een nieuw bataljon in militair gewest Midden Sumatra worden opgericht. (Reeds aanwezig de drie organieke bataljons 142, "A" en "B"). Vermoedelijk is dit het bataljon volgens organisatie-schema infanterie 1 odo militair gewest 17 AUGUSTUS, dat nog in het stadium van oprichting verkeert. T.b.v. de vlotte detachering van een groep Kwartiermakers werd een Elnt. aangewezen als commanderend officier over het tijdelijk odo. van het bataljon ROI 1. Dit odo werd tijdelijk ondergebracht bij het bataljon 446 te Padang. Volgens een aanwijzing zou het bataljon 431/BR 2 (431-2) zich in KODAM 7 bevinden. Het bataljon werd evenals bataljon 431/BR 1 in Sumatra gedetacheerd en is mogelijk óók naar KODAM 7 teruggekeerd.

Eind oktober vertrok de batterij veldartillerie "B" van het 3e bataljon veldartillerie ter sterkte van 87 man uit Magelang (Midden Java) via Semarang naar KODAM 3 ter aflossing van de batterij "A". In dezelfde periode vertrokken de nieuwe staf van RTP 3 ter sterkte van 264 man, 2 cieën van de materieelsdienst ter sterkte van 286 man (mogelijk een ged. aflossing van bataljon materieelsdienst 45 - 5 te Padang) en 75 man van de transportdienst naar militair gewest 17 AUGUSTUS. Het geheel stond onder odo. van de chefstaf RTP-3 Maj. SATRIJO SASONO, die medio november zijn odo. overdroeg aan lnt. Kol. SUMEDI.

Eind september keerde een cie genie-pioniers ocv Elt SUPOMO terug in KODAM 7 (202 man sterk en mogelijk in KODAM 3 vervangen door de cie genie pioniers o.c.v. Kapt. SUSILO; zie ISAM 12/60, KODAM 3), na haar operationele taak in Midden-Sumatra beëindigd te hebben. Deze cie heeft haar standplaats te Magelang. Evenzo arriveerde een cie cavalerie uit KODAM 3 te Magelang (waar het 2e bat cav is gelegerd), die door een dzz. onbekende eenheid werd afgelost.

De in vorige verslagperiode gesignaleerde Mobrigcie 5995/RANGER blijkt zich thans in KODAM 3 te bevinden. Eind november werden restanten van de mariniers van de opstandelingen door een peloton van Mobrigcie 5959 bij Tasik Serai vernietigd.

KODAM 4/SRIWIDJAJA (Militair gewest Zuid-Sumatra).

Cdt.: Kol. HARUN SOHAN.

Geen meldingen ontvangen.

KODAM 5/DJAKARTA RAYA (Militair gewest Djakarta).

Cdt.: Kol. UMAR W. KUSUMAH.

Zoals onder KODAM 2 vermeld, werd het bataljon 324/Siliwangi (926 man, standplaats Djakarta) in KODAM 2 gedetacheerd, mogelijk ter aflossing van bataljon 325.

Eind november zou de operationele taak van Mobrigcie 5160 op Morotai worden ingebrokken. De cie zou dan terugkeren naar Djakarta.

Bataljon 527 keerde medio november naar Oost-Java terug en zou door bataljon 524 worden vervangen (zie ook onder KODAM 13).

KODAM 6/SILIWANGI (Militair gewest West-Java).
Cdt.: Kol. ANDI ABRAHAM.

Mobrigcie 5120 bevindt zich thans mogelijk te Djatinagara in Midden-Java. Hiervoor werd de cie te Kelapadua in West-Java getraceerd. Mobrigcie 5995/RANGER, in vorige verslagperiode nog gesignalaerd te Tjigombong (Bogor), blijkt zich in Midden-Sumatra te bevinden, alwaar de cie eind november op actie werd gemeld.

Zoals in vorige verslagperiode werden thans weer enkele Mobrig-bataljons bekend. Deze bataljons werden eind oktober gevormd en horen allen in Mobriggebied II thuis. Het zijn de bataljons 203 (gelegerd te Bogor, o.c.v. adjunct politie-commissaris SUKARDI), 204 (gelegerd te Tjisarua/Bandung, o.c.v. adj. comm. GAOS ATMAWIDJAJA), 205 (gelegerd te Sukamiskin/Bandung, o.c.v. adj. pol. comm. MAKEMUR SURJADJANEGARA) en 206 (gelegerd te Sukadjadi/Bandung, o.c.v. adj. pol. comm. MATSAID). Daar het derde Mobrig-bataljon (bataljon 203) zich in Mobriggebied II bevindt, kan men hieruit concluderen, dat waarschijnlijk de vorming van de twee eerste Mobrig-bataljons 101 en 102 in het Mobriggebied I/Djakarta reeds is geschied c.q. in een gevorderd stadium verkeert. Deze twee bataljons buiten beschouwing gelaten, zijn thans 12 Mobrigbataljons van de (tenminste) 28 bataljons bekend.

Vermoedelijk in december zullen een nieuwe staf voor RTP 01/SLW en een batterij van het 5e bataljon veldartillerie uit West-Java naar Nrd. Sumatra worden gezonden. Het vertrek van deze eenheden werd reeds een keer uitgesteld.

Begin november werden 210 nooddienstplichtingen van het opleidingsdepot bataljon infanterie te Bandung naar Surabaja vervoerd die bestemd waren voor Zuid-Borneo. Enige dagen later vertrokken 486 nooddienstplichtigen met bestemming Oost- en West-Borneo. In beide gevallen betreft het nooddienstplichtingen die na de opleiding zouden worden gedistribueerd. (zie ook onder hfdst. "KOANDAKAL"). De in vorige ISAM (12/60) onder KODAM 6 vermelde achtste lichterij voor de cdo. opleidingsschool van het RPKAD die medio november zou worden opgeleid, werd onlangs geannuleerd. Deze opleiding werd tot nader order uitgesteld i.v.m. te weinig belangstelling.

Begin november werd bekend, dat detachering gedurende 6 maanden van het 2e bataljon para-commando's (RPKAD) in Nrd. Celebes (zie ISAM 12/60 blz. 4) door omstandigheden werd uitgesteld.

KODAM 7/DIPONEGORO (Militair gewest Midden-Java).

Cdt.: Brig. Gen. SARBINI.

Eind oktober werd Kol. PRANOTO REKSOSAMUDRO afgelost door Brig. gen. SARBINI (gaf in oktober 1959 het cdo van mil. gewest Oost-Java over aan Kol. SURACHMAN).

Mobrigcie 5150 vertrok eind oktober uit Midden-Java naar Oost-Atjeh. De cie die mogelijk tot het Mobrigbataljon 307 behoort werd laatstelijk in oktober 1959 te Rantepao (Celebes) getraceerd. Mobrigcie 5120 die in West Java werd getraceerd, bevindt zich thans mogelijk te Djatinegara (Midden Java). Verder is de standplaats van Mobrigcie 5142, n.l. Solo bekend geworden.

Zoals in vorige verslagperiode het nieuwe Mobrigbataljon 307 in Mobriggebied III werd getraceerd, werd eind november het bestaan van het Mobrigbataljon 308 bekend.

De cie's cden werden opgedragen om hun cieën in een "nieuwe stijl" te formeren. Gegevens hieromtrent zijn dzz. nog niet verkregen. De Mobrigcieën 5155 (Jogjakarta), 5144 (Magelang) en 5142 (Solo) behoren vermoedelijk tot Mobrigbataljon 310. De beide tussenliggende bataljons 308 en 309 zullen reeds gevormd zijn c.q. moeten nog worden gevormd. Resumerend gaan West-, Midden- en Oost-Java beschikken over vier Mobrigbataljons en militair gewest Djakarta over twee.

Medio november werd het infanteriebataljons 441 ter sterkte van 653 man in KODAM 3 gedetacheerd, mogelijk ter aflossing van bataljon 442 dat in dezelfde periode naar zijn standplaats Kudus in Midden-Java terugkeerde. Ook het 446 bataljon werd (in oktober) in Midden Sumatra gedetacheerd, ter aflossing van bataljon 452. Medio november volgde een restantje van bataljon 446.

Zoals onder KODAM 3 vermeld, arriveerde een cie geniepioniers o.c.v. Eit SUPOMO in KODAM 7 die mogelijk in KODAM 3 is afgelost door een cie o.c.v. Kapt. SUSILO; benevens een cie cavalerie, die door een dzz. onbekende cie werd vervangen. Verder vertrokken in oktober de batterij "B" veldartillerie van het 3e bataljon veldartillerie naar Midden-Sumatra ter aflossing van batterij "A", en de nieuwe staf van RTP 3 (264 man), benevens 2 cieën materieeldienst (286 man) en 75 man transportdienst. De mogelijkheid bestaat, dat het bataljon 431/BR 2 (Banteng Raiders) in KODAM 7 is teruggekeerd. Het bataljon bevond zich sedert 1959 in KODAM 3.

KODAM 8/BRAWIDJAJA (Militair gewest Oost-Java).
Cdt.: Kol. SURACHMAN.

Zoals in ISAM 12/60 vermeld, loste bataljon 521 bataljon 501 in Nrd.Celebes af. Het afgeloste bataljon keerde medio november a/b van de "LAWOTO" en "BOGOWONTO" in Oost-Java terug.

Verder zou in de maand december afgelost worden:

- a) bataljon 502 door bataljon 508,
- b) bataljon 519 door bataljon 527,
- c) TEAM "C"/cavallerie door TEAM "A"/cavallerie,
- d) detachement genie-pioniers SUTOPO door een det. genie-pioniers.

Op 25 november werden a/b van de "MOROTAI" het bataljon 527, het TEAM "A"/cavallerie (100 man), een detachement genie-pioniers en 1 cie van bataljon 508 naar Nrd.Celebes vervoerd. Op 26 november werd a/b van de "BATANGHARI" het bataljon 508 minus 1 cie naar Nrd.Celebes vervoerd. Dit schip zal vermoedelijk medio december in Surabaya terugkeren met a/b een deel van het afgeloste bataljon 502. De "MOROTAI" zal omstreeks dezelfde tijd in Surabaya terugkeren met het TEAM "C" van de cavallerie, de cie geniepioniers SUTOPO, de 2e cie bataljon 759, de rest van bataljon 502 en vermoedelijk ook het afgeloste bataljon 519 aan boord.

Evenals de detachering van het 2e bataljon para-commando's uit KODAM 6, werd ook de detachering van het 506 bataljon (ex bat Y-Raiders) in KODAM 13 (ISAM 12/60 blz.5) door omstandigheden uitgesteld. Het bataljon zou medio oktober worden gezonden. Begin november werd het uitstel pas bekend gemaakt. Vermoedelijk in december zal cie van het oude Mobrigkorps 502 uit Surabaya a/b van de "LAWAK" naar Bilopa (Bilopak?) worden vervoerd ter vervanging van Mobrigcie 5483, Mobrigcie 5139 te Pamekasang (Oost-Java) werd bataljon 5576 te Rantepao in Midden Celebes af te lossen.

Begin november werden met de "PASERANG" en de "LAWAK" nooddienstplichtigen naar Samarinda en Sampit verscheept. Deze onbekende aantallen nooddienstplichtingen maken zeer waarschijnlijk deel uit van ca. 1100 militairen die sedert september te Surabaya op transport wachtten naar Borneo.

Eind november vertrok de "LARAT" vanuit Ambon naar Oost-Java en zal vermoedelijk medio december arriveren met a/b 130 adspirant nooddienstplichtigen bestemd voor opleiding in het depot bataljon infanterie 6 te Djember. Nog 20 adsp. nooddienstplichtingen zouden volgen met de "TAI POO HONG" die in dezelfde periode met 210 adsp. nooddienstplichtigen, bestemd voor depot bataljon infanterie 8 te Den Passer, uit Ambon vertrok.

In december zal een aanvang worden gemaakt met de opleiding van het bataljon GARUDA III in Madiun. Dit bataljon is bestemd voor aflossing van GARUDA II in de Kongo.

Begin december arriveerde een groep instructeurs bestaande uit 12 man in Surabaya. Deze instructeurs zijn afkomstig van de school opleidingen cdo. ADRI te Bandung.

KOANDAKAL (Overbruggingscdo. Borneo).

Begin november werden 210 en 486 nooddienstplichtigen voor resp. Zuid-Borneo en Oost/West-Borneo van Bandung naar Djakarta en Surabaya vervoerd. De overige 454 nooddienstplichtingen van de 1150 man (zie ISAM 3/60 blz.2) zijn mogelijk nog in opleiding in militair gewest 6. (Medio november werd het laatste contingent, t.w. 140 man bestemd voor opleiding naar West-Java getransporteerd). Van de 1800 man die aan Borneo werden toegewezen, zijn/worden 1150 man nooddienstplichtingen dus opgeleid bij het opl.depot te Bogor. De overige 650 man zullen hun opleiding krijgen in KODAM 10 (ISAM 12/60, KODAM 10).

Vermoedelijk medio november arriveerden de "PASERANG" en "LAWAK" met een onbekend aantal nooddienstplichtingen (maken verm. deel uit van 1100 man die sedert september op transport wachtten) resp. te Samarinda en Sampit. Volgens een sterkteopgave bedroeg over de maand oktober het aantal militairen dat organiek tot KODAM 8 behoort: 35472 man. Hiervan maken o.a. deel uit: 15524 man infanterie, 2647 man hulpwapens, 3265 man van versch. diensten en 10134 man op operatie buiten Java (29% v.d. organieke sterkte).

De totale sterkte van de infanterie in Oost-Java bedraagt waarschijnlijk 25315 man, waarvan er zoals vermeld 15524 man op Java verblijven en dus 9791 man buiten Java zijn gedetacheerd waarschijnlijk allen in Nd.Celebes. Deze 9791 man maken deel uit van het quotum dat buiten Java werd gedetacheerd, terwijl de overige 343 man tot andere diensten behoren.

KODAM 9/MULA WAPMAN (Militair gewest Oost-Borneo).

Odt.: Lnt. Kol. ...

De 1e cie bataljon 601, die deel uitmaakt van gevechtbataljon "TANDJUNG PURA" in KODAM 14, zal binnenkort worden afgelost. Daar het operatieterrein waarin deze cie opereert, zeer groot is, werd eind november voorgesteld om de aflossing te doen geschieden door een cie en een ondersteuningspeloton. Volgens een sterkterapport bedroeg het aantal militairen in november 2441 man.

KODAM 10/LAMBUNG MANGKURAT (Militair gewest Zd, Borneo).
Cdt. Kol. HASAN BASRI.

Geen meldingen ontvangen.

KODAM 11/TILONGKA BILA (Militair gewest Midden Borneo).
Cdt.: Lnt.Kol. ERMAN HARIRUSTAMAN.

Geen meldingen ontvangen.

KODAM 12/TANDJUNG PURA (Militair gewest West-Borneo).
Cdt.: Lnt.Kol. SUDARMO.

Geen meldingen ontvangen.

KODAM 13/MERDEKA (Militair gewest Noord- en Midden Celebes).
Cdt.: Kol. SUNANDAR.

Het bataljon 501 dat door het bataljon 521 werd afgelost, keerde begin november naar Oost-Java terug. Een cie a/b van de "LAWOTO" en drie cies a/b van de "BOGOWONTO" arriveerden medio november in Surabaya. Aan boord van de "BOGOWONTO" bevond zich tevens een cie geneeskundige troepen die was afgelost.

Begin december arriveerden het bataljon 527, het TEAM "A"/cavalerie van het 3e bataljon cavalerie, een detachement GIPI en 1 cie van het 508 bataljon a/b van de "MOROTAI" in Nrd. Celebes. In dezelfde periode werd de stafcie van het bataljon 508 die zich a/b van de "BANTANGHARI" bevond, in Donggala aan land gezet. In Menado debarkeerde de vertegenwoordiging van bataljon 508. Op de terugreis ging de rest van bataljon 508 in Posso van boord, terwijl bataljon 502 aldaar embarkeerde. In Parigi geschiedde de embarkatie van de rest van dit bataljon. Tevens embarkeerde de cie SANUSI die zou worden afgevoerd naar Makassar.

Het afgeloste TEAM "C"/cavalerie en de cie genie-pioniers SUTOPO, benevens de 2e cie van bataljon 759 en vermoedelijk ook het 519 bataljon gingen begin december in Bitung a/b van de "MOROTAI".

(Zoals bekend is het 759 bataljon in KODAM 13 in oprichting; mogelijk is genoemde cie bestemd voor opleiding in Oost-Java). In Toli-Toli en in Donggala geschiedde de embarkatie van een deel van bataljon 502.

Zoals onder KODAM 8 vermeld, werd de detachering van het 2e bataljon para-commando's en het bataljon 506 (ex Y-Raiders) in Nrd. Celebes uitgesteld. Het bataljon 521 werd zoals bekend, eind oktober in Bitung gedebarkeerd. Waarschijnlijk door een misverstand heeft bataljon 521 toen het odo. over sector 3/RTP 2 van bataljon 525 overgenomen. Begin november werd het odo. echter weer teruggegeven, waarna het bataljon weer a/b van de "BOGOWONTO" en de "LAWOTO" werd ingescheept, om te worden gedebarkeerd te Amurang. Te Amurang loste bataljon 521 volgens plan tenslotte het bataljon 501 af in sector 2/RTP 1.

Een cie van het bataljon 758 dat in KODAM 14 zou worden geconsolideerd, arriveerde begin november te Makassar. De rest van het bataljon moet nog volgen.

In ISAM 10/60, blz. 8 werd de officiële opening van een nieuw opleidingsdepot in Nrd. Celebes vermeld, hetgeen thans het 12e depot bataljon infanterie te Isimu bij Gorontalo blijkt te zijn.

Eind september eindigde de opleiding van de derde lichter (84 man) bij deze nieuwe DBI. (De opleiding van de tweede lichter zou plaats hebben gevonden bij het opleidingsdepot te Manado. Vermoedelijk moet dit het opleidingsdepot Gorontalo zijn, zie ISAM 10/60, blz.9). De 84 bovengenoemde militairen werden bij het in oprichting zijnde bataljon 759 ingedeeld. Medio november zou de vierde lichter worden opgeleid. Hierna zouden 102 nooddienstplichtingen van de cie 1609 die nog niet eerder een basisopleiding infanterie hadden ontvangen, bij het DBI 12 worden opgeleid. Het maximale quotum van 84 man wordt dus (evenals bij de tweede lichter) ruimschoots overschreden.

Verder is in verslagperiode de mogelijkheid naar voren gekomen, dat er behalve de reeds gevormde 25 cieën nooddienstplichtingen, t.b.v. KODAM 13 nog 5 cieën zullen worden opgericht.

Het bataljon 528 van RTP - 1 werd medio november van sector 3 naar sector 1 verplaatst. Het R.L. team zal binnenkort in KODAM 13 worden afgelost. Begin december werd de 4e cie bataljon 512 met de "BENTENAN" van Motoling (standplaats bat.) via Amurang naar Poigar verscheept. Aldaar werd cie 1602 nooddienstplichtingen afgelost die zich naar Nonapan begaf ter aflossing van de cie PARTISAN (teruggekeerd naar Manado).

Medio november vond te Manado de overdracht plaats van het cdo. over KODAM 13 door Lnt.Kol. BINTORO (fgd.cdt) aan Kol. SUNANDAR. In augustus was reeds sprake dat laatstgenoemde cdt. zou worden.

Volgens een sterkerapport bedroeg het aantal militairen in Militair gewest Mardeka in september 19440, in oktober 17.288 en in november 18.180 man.

KODAM 14/HASANUDDIN (Militair gewest Z.Celebes).
Cdt.: Lnt.Kol. ANDI JUSUF AMIR.

Begin november arriveerde een cie van het bataljon 758 in Makassar. In de toekomst zou het gehele bataljon naar KODAM 14 worden overgeplaatst.

Morigcie 5483 zal in december te Bilopa (Bilopak?) worden afgelost door Morigcie 502 (uit Surabaja).

Morigcie 5483 zal dan a/b van de "LAWAK" naar Makassar worden afgevoerd.

Morigcie 5792 zal van Makassar naar Kasiputih worden vervoerd, mogelijk ter aflossing van Morigcie 5114, terwijl Morigcie 5376 te Rantepao zou worden afgelost door Morigcie 5139 uit Oost-Java.

De 1e cie/bataljon 601 die deel uitmaakt van het gevechtsbataljon TANDJUNG PURA in Zuid-Celebes, zal worden afgelost. I.v.m. de uitgestrektheid van het gebied, werd voorgesteld om ter aflossing een cie plus een ondersteuningspeloton (dus bij elkaar 4 pelotons) te sturen.

In december arriveerden de 2e cie bataljon 712 en een peloton HAR in Zuid Celebes teneinde eenheden van het gevechtsbataljon UDAYANA af te lossen.

KODAM 15/PATIMURA (Militair gewest Molukken en Irian Barat).
Cdt.: Kol. PIETERS.

Conform een besluit van C.S. ADRI zal op 4 januari 1961 de overdracht van de functie van gewestelijk bevelhebber plaats vinden door Kol. PIETERS aan Lnt.Kol. BUSIRI (chef staf KODAM 15). In vorige verslagperiode heeft laatstgenoemde de oude chef staf, Lnt.Kol. NANLOHY afgelost en zal nu dus diens politieke tegenstander, Kol. PIETERS gaan vervangen.

Eind oktober keerden twee pelotons van de 1e cie van bataljon "A" onder cdo. van de cie's cdt. terug in Ambon, na beëindiging van hun detachering in West-Ceram (zie ook ISAM 12/60, blz.13). In dezelfde periode keerde ook het 2e peloton van de 4e cie naar Ambon terug, na dienst te hebben gedaan als reserve-peloton te Kairatu. Dit 2e peloton werd als zodanig afgelost door het 1e peloton van de 1e cie bataljon "A" te Ambon. Volgens plan zal in december het 2e peloton van de 1e cie op zijn beurt het 1e peloton gaan aflossen. Het afgeloste 1e peloton zal dan weer naar Ambon terugkeren. De terugkeer van het 2e peloton van de 4e cie naar Ambon in oktober, stond in verband met het feit, dat de gehele 4e cie aan acties in het kader van operatie "MENA 3" zou deel nemen. Decie vertrok daartoe medio november naar de Noordelijke Molukken, en werd getraceerd te Djailolo. (zie ook onder "Militaire operaties in de Molukken").

Voor zover kon worden nagegaan, onderging de dislocatie van bataljon 713 geen wijzigingen. Zoals in ISAM 7/60, blz.8 werd aangenomen, waren de cieën "X" en "Y" ingedeeld bij bataljon 713. Merkwaaardig genoeg werd sindsdien niets meer over beide cieën vernomen, zodat het zeer aannemelijk lijkt dat zij niet meer bestaan en mogelijk zijn ingedeeld of opgedeeld bij het detachement I of bataljon 713. Bovendien werd in verslagperiode van het bataljon bekend, dat het nieuw personeel toegewezen zou krijgen. Van dit personeel zouden bij elke cie 42 man worden ingedeeld, onder aantekening dat de manschappen die te oud of fysiek ongeschikt waren, zouden overgaan naar de stafcie van het bataljon, zodra een cie op organieke sterkte zou zijn gebracht.

Mobrigcie 5160 (te Morotai) zou volgens plan eind november worden teruggetrokken. Daar deze cie echter deelnam aan de operatie "MENA-3", zal de terugtrekking vermoedelijk eind januari of begin februari plaats vinden. Verder heeft eind november de Mobrigcie 5148 (Ambon) de posten van Mobrigcie 5487 aan de Nrd.kust van Ceram overgenomen. Laatstgenoemde cie werd vermoedelijk teruggeplaatst naar Ambon.

Eind november werden in totaal 360 nooddienstplichtingen naar Java en Bali vervoerd. 150 man waren bestemd om opgeleid te worden bij het DBI 6 te Djember, terwijl de overige 210 man hun opleiding zouden ontvangen bij DBI 8 te Den Passar.

Medio december zou een versterkt peloton cdo-troepen gedurende drie maanden in KODAM 15 worden gedetacheerd om op Ceram als speciale stoot-troep te worden ingezet tegen de RMS en tegen RMS-doelen die niet of praktisch niet met normale infanterie te bereiken zijn. Dit verpel. zou vliegsgevijs worden getransporteerd naar Ambon.

KODAM 16/UDAYANA (Militair gewest Kleine Sunda Eilanden).

Cdt.: Lnt.Kol. SUPARDI.

Eind november vertrokken de 2e cie van bataljon 712 met een peloton HAR naar RTP gebied 3 in het kader van de routine - aflossingen van gevechtsbataljon UDAYANA.

Begin december zouden 210 aspirant recruten in Buleleng arriveren ter opleiding bij het DBI 8 te Den Passar. Deze nooddienstplichtingen zijn afkomstig uit KODAM 15.

83. ADRI - algemeen.

In de periode 16 t/m 18 januari 1961 zal op de algemene staf ADRI een test worden gehouden voor de opleiding in het buitenland voor de dienstvakken genie, artillerie, infanterie, gezondheidsdienst, materieeldienst, intendance, verbindingdienst, adj.generaal, comptabiliteit, cavalerie, militaire politie, transportdienst, insp.gen.terr.zaken en volksdefensie en vliegdienst.
In de eerste week van december werd 30.000.000 Rupiah beschikbaar gesteld voor de uitvoering van census (volkstelling?) in Zuid-Celebes.

84. ARTILLERIE.

Volgens dzz. bekende gegevens bestaat de mogelijkheid dat er een "gecombineerd bataljon artillerie militair gewest Djawa Timur" wordt opgericht. Dit bataljon zal dan: (a) bestaan uit delen van het 1e bataljon veldartillerie en het 2e bataljon LUA of (b) een combinatie zijn van het 1e bataljon veldartillerie en het 2e bataljon LUA. Dit gecombineerde bataljon zou op de artilleriedag (4 december) worden geïnstalleerd. Meer gegevens ontbreken dzz. voor alsnog.

85. MILITAIRE OPERATIES IN INDONESIA.a. SUMATRA.

Op 10 december 1960 ving een operatie te Koper (?) aan, die plaats vond in het gebied langs de kust tussen Lengo en Seruwai (bij Langsa). Aan deze operatie namen deel: 4½ cie infanterie, 1 batterij bergartillerie, 1 peloton ADRI-commando-troepen (ISAM 12/60, blz.3), 1 squadron cavalerie, 3 LCM's, 1 onderzeebootjager en 1 DKN-boot. Over het verloop zijn dzz. geen bijzonderheden bekend.
Eind november gelukte het aan een peloton van de cie 5995/RANGERS om de "cie mariniers" van de PRRI die naar P.Rupat infiltreerde (ISAM 12/60 "Militaire operaties in Indonesië") geheel te vernietigen. Een peloton van Mobriscie 5271 nam tijdens een operatie bij het Tasik-Serai complex 14 vijandelijke (waaronder een vrouwelijke) gevangenen.

b. NOORD-CELEBES.

In vorige verslagperiode werden de eerste acties in het kader van de operatie "GOJANG II" vermeld. Hoe belangrijk zij waren, bewijst wel het feit, dat de cdt. militair gewest Merdeka gedurende enkele dagen persoonlijk de verrichtingen van het mobiele cdo. van RTP-2 (waarvan de eenheden deel uitmaakten) volgde. O.a. werd een bezoek gebracht aan Tandengan, alwaar rapport werd ontvangen, dat de cie nooddienstplichtingen 1615 feiten had gepleegd (dzz. onbekend) die afbreuk deden aan het doel der operatie, n.l. het vernietigen van de vijand. Thans is sprake dat deze cie op korte termijn zal worden vervangen.

Onderwijl duurde de operatie "GOJANG II" voort.

Op 23 november ondernam de rode colonne met behulp van 63 vissersvrouwen een landing vanuit zee bij de rivier de Bulu, onder steunverlening van de "MOMARE" (TU-6).

2 1/2 1/2 aantal
in 11 in 1/2
in 1/2 in 1/2
in 1/2 in 1/2

is dit niet
overwachten
in 1/2 ed. ber

ISAM 1/61.

ZIET GEHEIM.
exempl.no.: 2

De ADRI-militairen die in de strijd bij Rorer waren gesneuveld, werden door de bemanning van de "MOMARE" uit de rivier opgevoerd.
 Nadat het bataljon 525 zijn operationele taak in Rorer en omgeving had beëindigd, keerden de troepen naar Bitung terug. Hierna werden geen meldingen meer ontvangen zodat dzz. wordt aangenomen, dat operatie "GOJANG II" één maand heeft geduurd (30 oktober - 30 november).
 Het bataljon 758 ageerde begin november ten zuiden van Donggala. Twee pelotons van de 3e cie bataljon 758 en een sectie van de ondersteuningscie van hetzelfde bataljon voerden een landing uit en rukten over land op in de richting van Pasang Kaju. Zeventien uur later werd deze plaats veroverd. Het bataljon's commando opereerde onderwijl op zee (per motorboot) en slaagde erin enige vijandelijke motorboten te vernietigen. Over de maand november werden gedurende de operaties aan beide zijden tenminste de volgende verliezen geleden:

Volgen ind. intelligence

Permesta.

- 133 doden
- 1 zwaar gewonde
- 11 licht gewonden
- 6 krijgsgevangenen
- 85 deserteurs
- 48 geweren
- 19 machinepistolen
- 2 pistolen
- 9 automatische geweren
- 1 mitrailleur cal. 12.7
- 2 mortieren cal. 60
- 1 PIAT (anti-tank)
- 17 motorboten
- 3 zeilprauwen

Regeringstroepen.

- 5 doden
- 4 zwaar gewonden
- ? licht gewonden
- geen materiele verliezen.

Het plan om de GPST (Gerakan Pemuda Sulawesi Tengah), een beweging van jongeren in Midden Celebes, in eigen gelederen op te nemen heeft tot nu toe weinig succes. De leider der GPST ASA BUNG LUDAPU ging ermee accoord om een cie van de GPST over te laten gaan terwijl de overige bewapenden zouden worden georganiseerd tot operationele hulpstroepen. (85 bewapenden zouden inmiddels zijn overgenomen). De ongewapenden zouden bij opbouwwerkzaamheden worden ingeschakeld.

Een andere leider der GPST, HERMAN PARIMO schijnt zich echter niet met de plannen te kunnen verenigen. Reeds eerder hadden zich moeilijkheden voorgedaan met PARIMO, die thans troepen naar het Noorden zond om e.e.a. te bestrijden. Tevens zette hij de in Tentema en Kolonedale aanwezige GPST leden onder bedreiging aan om de regeling van het Militair gewest Merdeka te negeren. Een moeilijk punt schijnt overigens ook het plan t.a.v. de GPST in Wotu te zijn. PARIMO beschikt hier over 120 man die aan zijn zijde staan. Deze GPST-leider erkenthet besluit van het militair gewest t.a.v. de GPST niet en wonst een stamregiment met de GPST als de kern ervan. Voorts gaat PARIMO zo ver om de vorming van een provincie Midden Celebes te eisen.

Een door het militair gewest gezonden missie ter onderhandeling boekte geen succes, met gevolg dat er een gespannen toestand ontstond.

Dit gold vooral voor Posso alwaar medio november 15 GPST-leden, waaronder de algemeen voorzitter ASABUNG KUDAPU, werden gearresteerd daar zij ervan werden verdacht de aanval op de post Tentema te hebben be- raamd, die medio november werd uitgevoerd. De Sector edt. werd van het feit op de hoogte gesteld, dat vanaf medio november de GPST gelijk werd gesteld aan een gewapende bende die verzet pleegt tegen de regering en dientengevolge diende te worden vernietigd. Onderwijl werden naar Posso twee pelotons Mobilele brigade en een peloton en 2 regu's van bataljon 502, versterkt met een sectie mortieren van 8 gedirigeerd, terwijl om verdere versterkingen werd verzocht. Het peloton van bataljon 502 werd te Donggala vervangen door een peloton van het 758 bataljon. Het bataljon 758 werd uit "politieke overwegingen" niet ingezet. Verschillende verbindingswegen werden door de GPST vernield, zodat de opmars der regeringstroepen werd vertraagd.

Terzijde hiervan zij vermeld, dat het verbod van alle politieke activi- teiten in Nrd. en Midden-Celebes n.a.v. de jongste ontwikkeling bij de GPST m.i.v. 1 december 1960 met drie maanden werd verlengd.

Begin december werd Likupang (Nrd. Celebes), dat bezet werd gehouden door de 1e cie nooddienstplichtigen van het detachement "C" door twee (?) Per- mesta bataljons aangevallen. Aan eigen zijde werden 4 militairen licht gewond terwijl van de vijand 16 man zouden zijn gedood.

c. ZUID-CELEBES.

Eind november werd de post Daik bij vliegbasis Hasanuddin door een peloton DI/TII overvallen. Na aankomst van een regu van cie I vliegveld- bewakingstroepen te Daik, vluchtte de vijand in de richting van Laikang. Een dag later werden de overvallers zonder resultaat achtervolgd door de 3e batterij LUA 2 ter sterkte van 45 man. Ook buiten het gebied van de vliegbasis vonden nog regelmatig ordeverstoringen plaats.

d. MOLUKKEN.

Teneinde de veiligheid in de Noordelijke Molukken te herstellen en de resterende benden van de PRRI/PERMESTA op te ruimen, werd begin november een "stafedo. operatie operatie MENA III" opgericht. Aan deze operatie, die drie maanden zal duren, nemen deel:

v.w.b. Halmahera

- a) 3 cieën van het detachement 1
- b) 1 cie RAIDERS (onlangs opgericht)
- c) de 4e cie bataljon "A"
- d) Mobrigcie 5121.

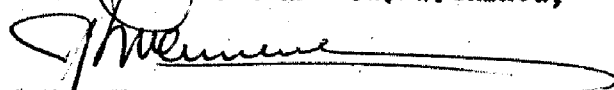
v.w.b. Morotai

- e) Mobrigcie 5160
- f) 1 cie AURI - para's

Ten behoeve van de operatie werd om luchtsteun verzocht, die medio no- vember ook werd gezonden (6ën B-25 bommenwerper). De 4e cie van batal- jon "A" vertrok medio november uit Ambon naar Halmahera om zich bij de andere eenheden aan te sluiten. De operatie was onderwijl op 13 november aangevangen met een landing van een cie van het detachement I bij Kedi in het gebied van Loloda. Deze plaats werd bezet zonder dat er tegen- stand werd ontmoet. Het stafedo. vestigde zich te Kedi, terwijl 1 regu een verkenningspatrouille naar Pulau Kahatola uitvoerde en twee pelotons naar Buo-Buo oprukten. In Loloda bevonden zich 3 cieën van de Permesta ter sterkte van 500 man.

Eind november vertrokken de regeringstroepen uit het uitvalsgebied Ternate/Djailolo. Hierna voerde het detachement 1 een landing uit bij Modjiu en nam stelling naast de hoogte bij de Kali Asimiro en de Kali Lipau. De cie RAIDERS landde bij Djepailolu. Vervolgens werden de plaatsen Badja en Asimiro bezet en werd een vijandelijke stelling te Tg. Tjem-paka veroverd, waarop de vijand zich in noordelijke richting terugtrok. In een dzz. onbekende plaats zouden zich voorts 126 Permesta-leden met 4 wapens hebben overgegeven. De B-25 bommenwerper voerde ondertussen op 26, 27, 28 en 29 november beschietings- en verkenningsvluchten uit. Het vliegtuig dekte daarbij de actie van de ADRI-troepen bij Asimiro en voerde "strafingen" uit op o.a. Posi en Soepoe. Eind november keerde de B-25 terug en werd om steunverlening in de vorm van twee Mustang-jagers verzocht, aangezien deze toestellen meer geschikt voor "strafingsdoeleinden" werden geacht. Eind november en begin december maakte de cdt. van het operatie stafcd. een reis a/b van de "PAGATE" teneinde de verschillende in regeringshanden zijnde kampongs te bezoeken en toespraken tot de bevolking te houden.

De Stafofficier inlichtingendienst
van de zeemacht in Ned. Nw. Guinea,

G. Th. Vermeulen.
LTZSD 1